

Han kan høre lopper hoste og græsset gro (om den indbildt kloge) (25); så stille, at man kan høre en loppe gå/hoste (26).

Han er ligesom en loppe på en glød (Mors 1807; 27); han hopper som en loppe på gloende jern (Sjælland; 28), så urolig som en loppe i flyttedagene (29); til den ivrige og travle: du tripper som en loppe på en varm sten; du har det som en loppe i en øde lade; han står som en loppe på tre tæer (30). Han går som en loppe på en tjærestik = langsomt (Vendsyssel; 31). Til den pralende: det er en ynke at høre en loppe hoste (VJylland; 32).

Du trænger vist til en omgang for lopper d.v.s. prygl – til at blive loppet op = få en overhaling (33); at blive loppet = narret (34); loppe sig = drive den af (Sjælland; 35).

Sætte en en loppe i øret = forurolige, gøre mistroisk, tvivlrådigt (o. 1700ff; 36); det er (kun) som

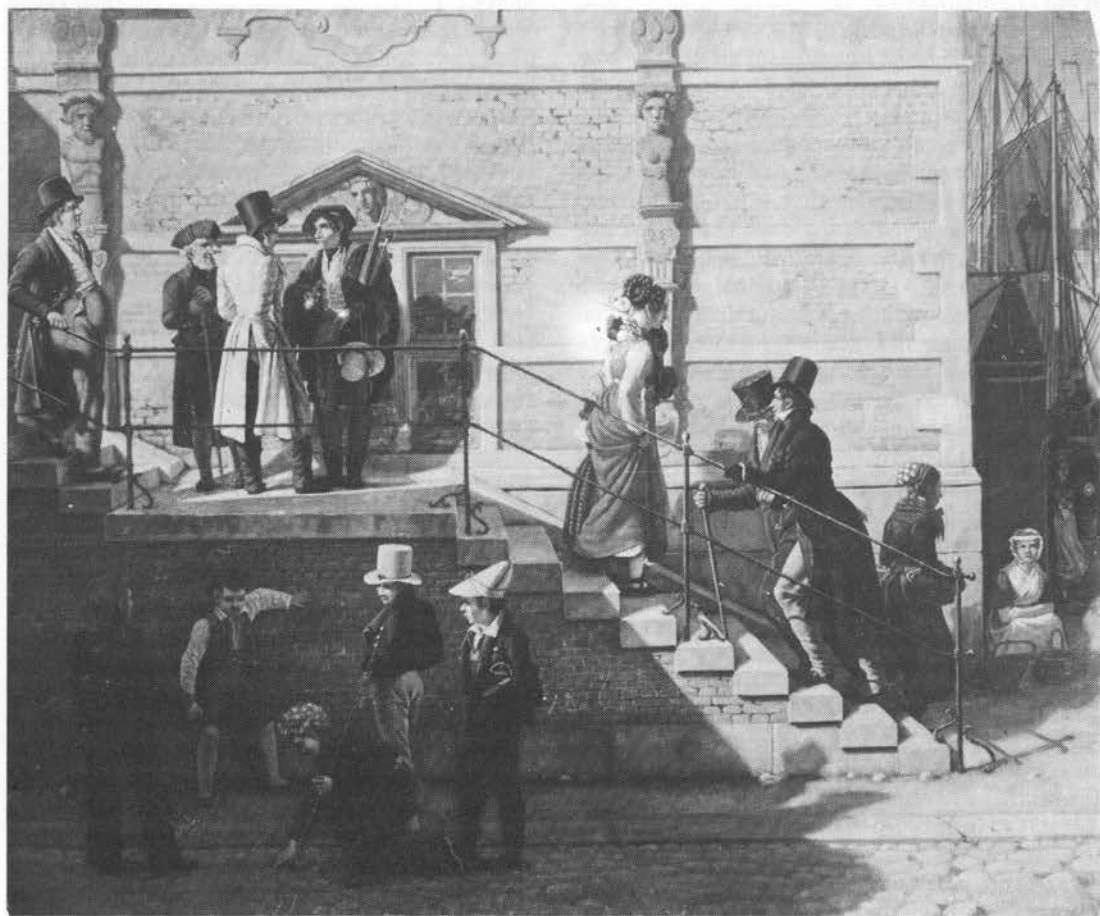
et loppebid = en ringe skade, bagatel (o. 1700ff; 37).

En dans hed »Lopper i pigernes seng« (38).

Smedelopper, -lus: gnister og glødende hammer-skæl, der springer fra ambolten og kan »stikke« hvor de rammer huden (39). Præstelopper = konfirmander (Rise Sønderjylland; Rudkøbing; 40). Loppemarked, -torv: plads hvor der sælges gamle og brugte ting, ældre nydansk lusemarked, -torv (41) s. s. 65. Loppespil: med tryk af en større flad og cirkelrund brik bringes mindre brikker til at loppe (41a). Loppekiste = person eller hund fuld af lopper (42); loppeæske er militær slang for seng; loppekuppel en styrthjelm (43); skældsord: din loppeskid (44); lopper = små knappenåle med sort hoved (Århusegnen; 12).

Skæmtesagn om drengen og lopperne i osten (45) sml. lus s. 65.

Drenge foran børstrappen i København morer sig med loppespil, et gammelt, kendt spil som blandt moderne børn synes at være gået af mode. Maleri af Martinus Rørbye, 1826.

LITTERATUR: (1) 561 nr. 3969; 387 189; (1a) 464n 82,586; (2) 874h 179; (3) 903 3.3,1820,196; (4) 794 1,181; (5) 464d 193; (6) 212c 2,449; (7) 874b 160 sml. 149 1,1890,308 (soens lopper); (8) 659 7,933; 794 1,1884,174 (NFyn) og 2,88; 430 334; 725 634; (9) 423 (Hundslund); (10) 653 180; (11) 181 46; (12) 423; (13) 464d 87; (14) 423 (Tved Mols); (15) 149 1,182 (Darum); (16) 794 3,77,139; (17) 423 (Give s.); (18) 212c 2,447f; (19) 423; (20) 423; (21) 423; (22) 769 102; 181 47; 888 1929,286; 235 1936,214; (23) 464d 76; (24) 212c 2,447f; (25) 903 3.3,1820,196; (26) 659 12,1179f; (27) 769 102; (28) 572 332; (29) 464d 586; (30) 794 3,90 og 6,12; (31) 212c 2,447; (32) 212c 2,447; (33) 659 12,1179f; 430 334; (34) 561 1,625; (35) 659 12, 1179f; (36) 579 L195; 903 3.3,196; (37) 579; 903 3.3,196; (38) 794 7,161; (39) 659 19,814 (1889ff); (40) 423; (41) 659 12,1181f og 13,125,127; (41a) 659 12,1181; (42) 903 3.3,1820,196; (43) 23 105; (44) 663 2.2,212; (45) 794 2,222; 464l 133.

Loppen er berømt; en pris · er på dens hoved sat af mennesker, · som frygter den. Den lever kun · af blod, er stærk og såre ond *Karl Gjellerup* (1). I tropper hopper lopperne, · lip-lap-lopperne · med blod på sugekopperne · og kroppen kandisbrun. · De pimper blodets tykke vin · som men'sket har i kroppen *Tom Kristensen* (2). *Karl Gjellerup*, Loppens fætter (3).

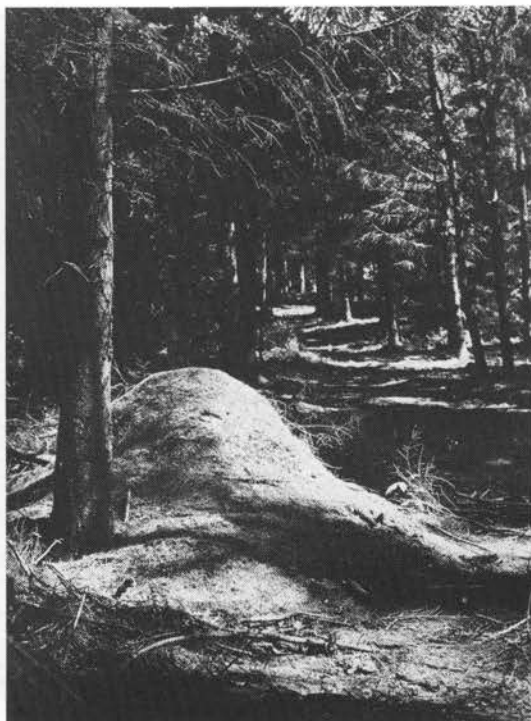
LITTERATUR: (1) 274c 47; (2) 469 26; (3) 274c 47-50.

Myrer, *Formicoidea*

Myrernes samfund består af vingede hunner og hanner, vingeløse hunner og sterile vingeløse arbejdere. Pupperne ligger i hvidlige, aflange kokoner. Den 4-11 mm rødbrune SKOVMYRE, *Formica rufa*, bygger indtil halvanden meter høje tuer af fyrre- og grantræers nåle. HERKULESMYREN, *Camponotus herculeanus*, bliver 6-17 mm og findes i nogle sjællandske skove og i Thy. Den lille gule ENGMYRE, *Lasius flavus*, og sortbrune HAVEMYRE, *Lasius niger*, bygger reder af jordpartikler.

– Danmarks Dyreverden 2,276-84.

Myre, fællesgermansk, sideform til oldnordisk *maurr*; heraf måske ordet *myldre* 'vrimle'; *myr*

Tue bygget af skovmyrer i sjællandsk granskov. BIO-FOTO/Elvig Hansen.

'lille ihærdig person' (han »myrer på«) jf. myreflittig.

Myreboet: *madkesprud* Bornholm 1756 (1), *myrebjerg*, *-knok*, *-pold* Jylland (2). Puppen: *myreæg* o. 1700ff, *myrekage*, *myrernes rideheste* SJylland (3); bevinget myre: *myrehest* ØFyn, *flyvemyre* Ø og SFyn, *myreflue* ØSjælland (4).

I persontilnavnet *Myre*, *Myræ* 1300-1400-t (5); indgår i mange stednavne: *Myrhøj* 1477 Himmerland, *Myrebogros*, *-holm* 1510 i Sahl s., Viborg a., *Myrhøj* 1641 Hydevad Sønderjylland, *Myrebo* (gård) 1664-82 Vemminge s., Odense a., *Myrebjerg* 1682 Magleby s., Langeland, *Myretue* 1683ff Abild s., Sønderjylland, *Myrepold* 1704ff Løjt Skovby m.fl. (6).

Tre sorte myrer i heraldisk våben for den skånske eller bornholmske adelslægt *Myre* 1400-1500-t (7).

Pis(se)myre 1761ff oftest om røde myrer (engelsk har *pismire*) (8), *tissemyre*; »efterslader en væske, som vi kalder *myrepis*« [indeholdende *myresyre*] (1763; 9), »pisser på folk, som forstyrrer deres bok« (10), navnet kan også hentyde til *myretuens* lugt eller skyldes, at myrer opsøger urin (11); *pismyre* = skældsord til urenlige børn (12).